

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 171/2011-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. T., P., zastúpeného advokátom JUDr. B. M., H., vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 44 Cbi 85/2002 a Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 5 Obo 140/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. T. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. apríla 2011 doručená sťažnosť J. T., P. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaniach vedených Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 44 Cbi 85/2002 a Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 5 Obo 140/2008. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 31. marca 2011.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že rozsudkom krajského súdu č. k. 44 Cbi 85/2002-437 z 1. októbra 2008 bola zamietnutá žaloba sťažovateľa ako žalobcu proti správcovi konkurznej podstaty úpadcu D., a. s., o určenie pravosti pohľadávky vo výške 1 580 346 Sk so zaradením do I. triedy. Rozsudok bol doručený právnomu zástupcovi sťažovateľa podľa rukou písanej poznámky 17. októbra 2008. Na základe odvolania sťažovateľa z 30. októbra 2008 rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 5 Obo 140/2008-499 z 15. decembra 2010 bol rozsudok krajského súdu potvrdený. Podľa rukou písanej poznámky bol rozsudok najvyššieho súdu doručený právnomu zástupcovi sťažovateľa 2. februára 2011. Sťažovateľ podal proti nemu aj dovolanie.

Podľa názoru sťažovateľa všeobecné súdy porušili jeho práva vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru. Najvyšší súd konal a rozhodol o odvolaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania, hoci neboli splnené zákonné podmienky, pričom viacerými podstatnými námietkami a dôkazmi sa náležitým spôsobom nezaoberal a nevysporiadal. Ďalej sa súdne konanie vyznačovalo zbytočnými prietiahmi, resp. neprebehlo v primeranej lehote. Napokon došlo aj k porušeniu práva na prerokovanie veci na nezávislom a nestrannom súde.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaniach vedených krajským súdom pod sp. zn. 44 Cbi 85/2002 a najvyšším súdom pod sp. zn. 5 Obo 140/2008, alebo alternatívne iba v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 5 Obo 140/2008 s tým, aby boli rozsudky krajského súdu z 1. októbra 2008 a najvyššieho súdu z 15. decembra 2010 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Požaduje tiež finančné zadosťučinenie od najvyššieho súdu vo výške 50 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

2. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

3. Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 44 Cbi 85/2002 a najvyšším súdom pod sp. zn. 5 Obo 140/2008 pre porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy (s výnimkou porušenia základného práva na súdne konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy), ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru (s výnimkou práva na súdne konanie v primeranej lehote), nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti rozsudku krajského súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, o ktorom rozhodoval v odvolacom konaní najvyšší súd, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu voči krajskému súdu mal najvyšší súd v odvolacom konaní. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. Obdobne proti rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu bolo možné podať dovolanie, čo sťažovateľ aj využil. Preto v súčasnosti právomoc poskytnúť ochranu

označeným právam sťažovateľa vo vzťahu voči odvolaciemu rozsudku najvyššieho súdu má najvyšší súd v rámci dovolacieho konania. Aj tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

4. Odlišná je situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniam vedeným krajským súdom pod sp. zn. 44 Cbi 85/2002 a najvyšším súdom pod sp. zn. 5 Obo 140/2008, a to pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti so základným právom na súdne konanie bez zbytočných prieťahov, resp. právom na súdne konanie v primeranej lehote.

5. Sťažnosť v časti smerujúcej proti konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 44 Cbi 85/2002 treba považovať za oneskorene podanú.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Akékoľvek prieťahy v konaní vedenom krajským súdom sa skončili vnesením rozsudku, resp. jeho doručením. Krajský súd rozhodol 1. októbra 2008 a jeho rozsudok bol doručený právnomu zástupcovi sťažovateľa 17. októbra 2008, pričom sťažovateľ 30. októbra 2008 podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie.

Na základe uvedených skutočností možno uzavrieť, že sťažnosť odovzdaná na poštovú prepravu 31. marca 2011 bola podaná dávno po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty, ktorú v prípade zbytočných prieťahov treba počítať od ich skončenia.

6. Sťažnosť v časti smerujúcej proti konaniu vedenému najvyšším súdom pod sp. zn. 5 Obo 140/2008 treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde

uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z listín, ktoré boli k predmetnej sťažnosti priložené, vyplýva, že napadnuté konanie vedené najvyšším súdom pod sp. zn. 5 Obo 140/2008 bolo právoplatne skončené 2. februára 2011.

Sťažovateľ sa napriek tomu na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou až podaním z 28. marca 2011, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý sťažovateľ označil za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľ sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jeho právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej ústavnej sťažnosti aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2011